

Sbírka soudních rozhodnutí

Věc C-18/13

Maks Pen EOOD

v.

Direktor na Direkcia „Obžalvane i danačno-osiguritelna praktika“ Sofija

(žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podaná Administrativen sad Sofia-grad)

„Daně — Společný systém daně z přidané hodnoty — Směrnice 2006/112/ES — Odpočet daně zaplacené na vstupu — Poskytnutá plnění — Kontrola — Dodavatel nedisponující nezbytnými prostředky — Pojem ‚daňový únik‘ — Povinnost i bez návrhu konstatovat daňový únik — Požadavek skutečného poskytnutí služby — Povinnost vést dostatečně podrobné účetnictví — Soudní řízení — Zákaz, aby soud kvalifikoval daňový únik jako trestný čin a ztížil situaci žalobce“

Shrnutí – rozsudek Soudního dvora (sedmého senátu) ze dne 13. února 2014

1. *Harmonizace daňových právních předpisů — Společný systém daně z přidané hodnoty — Odpočet daně zaplacené na vstupu — Daň uvedená na fakturách vystavených dodavatelem nedisponujícím nezbytnými prostředky pro poskytnutí fakturovaných služeb — Plnění poskytnutá jiným dodavatelem — Vyloučení nároku na odpočet — Přípustnost — Podmínky — Ověření příslušející vnitrostátnímu soudu*
(Směrnice Rady 2006/112)
2. *Právo Evropské unie — Žaloba před vnitrostátním soudem — Použití i bez návrhu ustanovení unijního práva vedoucí k prolomení vnitrostátního pravidla o zákazu reformatio in peius — Povinnost vnitrostátního soudu — Neexistence — Výjimka*
3. *Harmonizace daňových právních předpisů — Společný systém daně z přidané hodnoty — Odpočet daně zaplacené na vstupu — Vnitrostátní právní úprava zakazující odpočet daně z přidané hodnoty v případě existence podvodu nebo zneužití — Povinnost i bez návrhu konstatovat daňový únik — Výklad vnitrostátního práva vnitrostátním soudem ve světle znění a účelu směrnice 2006/112 — Zohlednění veškerého vnitrostátního práva a použití jím uznaných metod výkladu*
(Směrnice Rady 2006/112)
4. *Harmonizace daňových právních předpisů — Společný systém daně z přidané hodnoty — Odpočet daně zaplacené na vstupu — Povinnost vést dostatečně podrobné účetnictví — Rozsah — Povinnost osoby povinné k dani podřídit se mezinárodním účetním standardům — Přípustnost — Podmínky*

(Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1606/2002; směrnice Rady 2006/112, články 242 a 273)

1. Směrnice 2006/112 o společném systému daně z přidané hodnoty musí být vykládána v tom smyslu, že brání osobě povinné k dani, aby provedla odpočet daně z přidané hodnoty uvedené na fakturách vystavených dodavatelem v případě, že plnění sice bylo poskytnuto, ale ve skutečnosti patrně nikoli tímto dodavatelem ani jeho subdodavatelem, zejména proto, že tyto osoby nedisponovaly nezbytným personálem, hmotnými prostředky ani aktivy, že náklady na tato plnění nebyly zaznamenány v jejich účetnictví a že se totožnost osob, které podepsaly některé dokumenty jako dodavatelé, ukázala jako sporná, jsou-li splněny dvě podmínky, a sice že tyto skutečnosti představují podvodné jednání a že s ohledem na objektivní informace předložené daňovými orgány je prokázáno, že osoba povinná k dani věděla nebo musela vědět, že plnění uplatňované k odůvodnění nároku na odpočet bylo součástí tohoto daňového úniku, což přísluší ověřit předkládajícímu soudu.

(viz bod 32, výrok 1)

2. Unijní právo nemůže zavazovat vnitrostátní soud, aby i bez návrhu použil ustanovení unijního práva, jestliže by takové použití vedlo k prolomení zásady zákazu *reformatio in peius* zakotvené v jeho vnitrostátním procesním právu.

Nezdá se však, že ve sporu, jenž se od samotného počátku týká nároku na odpočet daně z přidané hodnoty uvedené na několika konkrétních fakturách, by se takový zákaz mohl uplatnit na skutečnost, že správce daně předloží v průběhu soudního řízení nové důkazy, na které vzhledem k tomu, že se týkají těchto faktur, nelze pohlížet tak, že zhoršují situaci osoby povinné k dani, jež se dovolává tohoto nároku na odpočet daně.

(viz bod 37)

3. Pokud mají vnitrostátní soudy povinnost nebo možnost uplatnit i bez návrhu právní důvody vycházející ze závazného pravidla vnitrostátního práva, musí tak učinit ve vztahu k takovému závaznému pravidlu unijního práva, jako je pravidlo, které vyžaduje, aby vnitrostátní orgány a soudy odmítly přiznat nárok na odpočet daně z přidané hodnoty, je-li na základě objektivních okolností prokázáno, že k uplatnění tohoto nároku došlo podvodně nebo zneužívajícím způsobem. Při posuzování podvodného či zneužívajícího charakteru uplatňování tohoto nároku na odpočet přísluší těmto soudům vykládat vnitrostátní právo v co možná největším rozsahu ve světle znění a účelu směrnice 2006/112 o společném systému daně z přidané hodnoty, aby dosáhly výsledku jí zamýšleného, což vyžaduje, aby učinily vše, co spadá do jejich pravomoci, tím že zohlední veškeré vnitrostátní právo a použijí jím uznané metody výkladu.

V tomto ohledu, i kdyby pravidlo vnitrostátního práva kvalifikovalo daňový únik jako trestný čin a tato kvalifikace by příslušela pouze trestnímu soudu, nezdá se, že by takové pravidlo bránilo tomu, aby se soud, jenž má posoudit legalitu opravného daňového výměru, kterým je zpochybňován odpočet daně z přidané hodnoty provedený osobou povinnou k dani, mohl opřít o objektivní informace předložené správcem daně se záměrem prokázat existenci daňového úniku, třebaže podle jiného ustanovení vnitrostátního práva nemůže být „neodůvodněně vyfakturovaná“ daň z přidané hodnoty odpočtena.

(viz body 38, 39, výrok 2)

4. Směrnice 2006/112 o společném systému daně z přidané hodnoty tím, že konkrétně podle svého článku 242 vyžaduje, aby každá osoba povinná k dani vedla účetnictví dostatečně podrobné k uplatnění daně z přidané hodnoty a kontrole jejího uplatnění správcem daně, musí být vykládána v tom smyslu, že nebrání tomu, aby dotýčný členský stát v hranicích omezení stanovených v článku 273 této směrnice vyžadoval, aby každá osoba povinná k dani dodržovala v tomto ohledu všechna vnitrostátní účetní pravidla odpovídající mezinárodním účetním standardům, za podmínky, že opatření přijatá v tomto ohledu nepřijdou nad rámec toho, co je nezbytné k dosažení cílů směřujících

ke správnému výběru daně a k předcházení daňovým únikům. V tomto ohledu směrnice 2006/112 nebrání vnitrostátnímu ustanovení, podle něhož se služba považuje za poskytnutou v okamžiku, kdy jsou splněny podmínky pro uznání příjmů z tohoto plnění.

Okamžik vzniku daňové povinnosti, a tedy možnosti osoby povinné k dani provést odpočet daně, tedy nemůže být obecně určován splněním takových formalit, jako je zanesení nákladů, které vznikly dodavatelům při poskytování služeb, do jejich účetnictví. Mimoto, dodrží-li členské státy tato omezení, unijní právo nebrání dodatečným vnitrostátním účetním pravidlům, která jsou vypracována na základě mezinárodních účetních standardů použitelných v Unii za podmínek stanovených v nařízení č. 1606/2002 o uplatňování mezinárodních účetních standardů.

(viz body 44, 46, 48, výrok 3)